

Пошук ідеалів і проблема вибору в романі Панаса Мирного "Хіба ревуть воли, як ясла повні?"

Людська доля. Яка вона складна. Її не можна запрограмувати, спланувати, зазирнути в майбутнє. Неможливо уникнути помилок, страждань. Навпомацьки ми шукаємо свій ідеал.

Не спроможні ми поритися і розібрatisя у чиїхось думках, мріях, сподіваннях.

Не можна зазирнути в душу людини...

Саме ці роздуми постали в моїй уяві після прочитання роману Панаса Мирного "Хіба ревуть воли, як ясла повні?".

Усі герої роману у своїх шуканнях ідеалів, вибору долі відчули зловіщу руку горя, страждань. Щонайсильніші з них не витримали випробувань життя, а слабші боролися до останку.

Якими ж ідеалами у своєму житті керувався Чіпка - головний герой роману? Яким був його вибір?

Доля Чіпки Варениченка - це суцільна низка трагічних подій, лише іноді морок нещастя прорізає промінь надії, але тільки для того, щоб, згаснувши, зробити отою морок іще чорнішим.

Важке було дитинство в Чіпки: і діти не брали його в свій гурт, бо був "безбатченком", і матері майже не бачив, бо все тяжко працювала. Та зате любила його бабуся. Був його утішником і дід Улас.

Трагедією ля Чіпки-підлітка була смерть бабусі. З її втратою він втрачає духовну опору свого життя. Здавалось, все - життя для нього закінчилося.

Та ні, доля виявилася милосердною і дала йому і матері клаптик землі. Зажили вони краще. "Польову царівну" зустрів Чіпка і покохав її. Кохання завжди возвеличує людину, змушує дивитися на світ зовсім іншими очима. Окрілений тим почуттям, Чіпка готовий пробачити людям усі образи, всі кривди, готовий любити весь світ.

Це найщасливіші миттєвості в житті Чіпки.

А що ж далі приготувала доля для Варениченка?

Люди вбивають Чіпчину любов. Одна гіркота, розчарування... І врешті-решт - розбійницьке життя.

Перший важкий удар: щасливе господарювання раптом переривається: землю забрали.

Розpacн і горе оселилися в душі Чіпки. Всі люди для нього стали запеклими ворогами. Горілка - єдині ліки від розчарування для героя. Здавалось все людське полишило хлопця. Чіпка стає на шлях "легкого життя", на шлях розбою і грабіжництва, на слизьку дорогу злочину.

Але світиться ще вогник людського В серці Чіпки. Зміг він всетаки піднятися ще раз. Одружився. Був обраний членом управи. Мріяв про те, як служитиме людям, як добро їм буде нести, і про старе зовсім забув.

Та не тут то було. Брехливе, продажне середовище не для чесної людини. І Чіпку підступно виводять з членів управи. Це була остання крапля, і Чіпка Вареник знову на шляху пиятики і злодійства. Зло у долі Чіпки взяло верх у пошуці ідеалів, вибір його був позаморальним.

Ідеали злочинця перемогли в долі Чіпки. Вибір його - це "моральне падіння". Зло виступило сильнішим за добро в його житті. Невміння знайти справжні шляхи боротьби проти гнобителів і кривдників, "кривава стежка" бунтарства і перетворили Чіпку на "пропащу силу". Чіпка обрав шлях боротьби, але не розумів, що боротись за правду треба тільки правою, а неправда щастя не приносить.

Не може при добрі той жити,

Хто хоче злу й добру служить,

Бо, хтівши догодить обом,

Він швидко стане зла рабом (І.Я.Франко).